

artani rajta a hazaszeretet Vesztá

Onök kezébe adta isten a lelkesítés fakiját, és a legnagyobb öröme kincstárát, a melyből a becsületesen teljesített férfiúi, családfői és hazafiai kötelességnek jutalmat osztogatnak.

Isten áldása kísérje önöket e nemes hivatásuk útján, engedjék remélmem, hogy egy kis helyet leantartanak emlékeztetésben a szegény öreg ember nevének számára, a kit ez tunc pel-es alkalomhoz való csatlakozásukkal boldoggá tettek.

Berevzem beszédemet. Önök bennem, a hivatalos Magyarország száműzöttjében nem azt a jóra tehetetlenül züllött öreg embert látják, a ki halálával és izülettel hajt fejét öök előtt, hanem övdvözik annak a multnak egyik munkását, a melynek emlékei s hagyományai bele világítanak minden becsületes magyar ember szívének rejtekébe és aspirációkat hoznak dobogásba, melyek kiirhatlanok. Partról-partra, sőt egyenről-egyre is különbözőnek a nézetek ezen aspirációk megvalósításának útja, módja, s a megvalósításukra való törekvés ideje s sikalomszerűsége felől; de én tudom, hogy nincs, tudom, hogy nem lehet oly magyar kebel, mely ezen aspirációkban nem öszloznie. (Hosszas helyeslés.)

Hát azzal az intéssel, melyet a párisi kiállítás csodás sikere hoz ajkaimra: „tu ne cede malis, sed contra audentior ito“ a mindnyájunkkal közös érzelmem nevében hívom fel önöket bölgyeim és uraim, hogy nem a pusztá vágródás sopánkodásával, hanem a jog magaslátára emelt akarat hazahűségével öritsenek velem poharat a minden magyar szívében dobogó aspirációk megvalósításának reményére. Jobb jövendőt a sokat szenvedett hazának! Eljen a magyar haza! (Szűnni nem akaró, s folyton kitörő eljenzés.)

Városi közgyűlés.

Debreczen, jul. 18. Debreczen város törvényhatósági bizottsága ma d. e. 9 órákor rendes közgyűlést tartott a városháza nagy termében. Bizottsági tagok közepes számmal voltak jelen, s mi nem is csoda ilyen nagy munka időben.

Gróf Degenfeld József főispán övdvözölve a megjelent tagokat, felhívja figyelmüket a közgyűlés fontosabb tárgyaira, különösen pedig a kir. tábla ügyére.

Papp Ferenc főjegyző felolvassa a május és június hónapokról szóló polgármesteri jelentést, mely tudomásul vétetett.

A polgármesteri jelentés főbb adatai a következők:

A közegészségi állapot kedvezőtlenebb volt, mint az előző hónapokban, a mennyiben úgy megbetegedések, mint haláloszások, nagyobb számmal fordultak elő. A közkórházban ápolott május és június hónapokban 292 beteg, ezek közül gyógyulva elbocsáttatott 175, meghalt 17, maradt ápolás alatt 100. Született 298 gyermek, meghalt 314 egyn, így az apadás 16 főnyi. Házasságra lépett 80 pár. A rendőrség által letartóztatott 230 egyn, kik közül a bíróságnak átadott 19, a többi rendőri uton büntettek meg. Eltolenczoltatott 83 csavargó. Különböző iparnemek önálló gyakorolhatására 53 egyn látott el igazolvánnyal, kiktől ipar és városi díj czímen 475 frt vétetett be. Ipartörvény ellenes cselekményért 8 egyn büntetett meg 60 frt erejű. Munkakönyv 103 darab, ideiglenes igazolvány 3 darab adatott ki. A

A „DEBRECZENI“ TÁRCZÁJA.

GAMBETTA SZOBRÁNÁL.

Parisban idözü honfirtarsaim, mint már megirtuk, a mul penteken tesületileg felkerestek Gambetta szobrát, s azt megkoszoruzták. Ez alkalommal Abrányi Emil francia nyelven a következő nagy hatású költeményt szavalta el:

Gambetta. Nem egy párté volt, hanem a hazáé! Bizonyosság az, hogy itt talált nyugalmat E fényes sirban, hol nincsen halál, Csak a dicsőség örök élete

Nem egy párté volt, hanem a hazáé, Nem egy hazáé, hanem a világe, Mely mindenütt ottart emel a magának. Em ez önk meg, jól emlékeztünk: Micsor Frankhonak csilagos fejen, Az öbenseg pártója dopogott. Es úgy zozogtak s h! madaanyian Munka snyakait vesszőznek előttünk: A szorjü egéből, a verőcseanból Sugarzó fényvel ő emelkedett ki, Mint a torony, mely a hajtorótnak Irányt mutat. Könyvezni efiledünk A benuitlót e látvány fölött, S a míg a győzöt nemán megvettettük Az eibukottat hangosan csodáituk

Diesteljes Frankhon! Oh! másés nyugat. Hol a szabadság napja kelt! Anyánk, Ki ujja züldet a világot! Itt látsz Bennünket is! Egy csopp vagyunk csupán. De tiszta és igaz, mint az örömkönyv. Mely, teged látva, megfakadt szemünkben. E koszorut te nem vesszéd zokn Megengeded, hogy eibnynt nagy fűzdnak Sirjára fojúk. Emléket becsújúk, Mert néked hódolt. Meghajlunk előtte, Mert típott fődöt ő emelte föl.

katonai létszám volt közös hadseragbeli 2330 ember 898 loval, honved 1451 ember 307 loval, — együtt: 3771 ember 1205 loval. A lakosságallandóan be volt szállásolva 248 ember 130 loval Előfogad adatott 18. Állami adó fejében behzetteget a lakosság által 80 899 frt 71 kr. — hadmenességi díjból befolyt 402 frt 14 kr., közmunka-váltáságból 6533 frt 90 kr.

A középítkezések közül megemlírtük, hogy a nagyerdői fűrdő átalakították s a volt erdész lakból épült nyári lakok a használatnak átadatták. A közegéi bírósá hoz beérkezett 634 drb, ebből éinteztetett 637 drb, maradt hátralekban 17 drb. Vegrehajtás fogamatositattott 86. árverés 16 esetben, felebbezes beadatott 50. Vegül említest tesz a jelentés József főherczeg látogatásáról és Dr. Zolizy Daniel törvényhatósági bizottsági tag haláláról.

A polgármesteri jelentés felolvasása után olvastatik Dr. Kocsár Gábor ügyvéd s bizottsági tag interpellációja Vég h Gyula rendőrállkapítány ügyében.

Kérdi, hogy miután Vég h Gyula rendőrállkapítány val alá van helyezve, ugye miért nem tárgyalott a közigazgatási bizottság jul. 5-iki ülésen s miért nem tetetett arra nézve lépés, hogy hivatalától fellegzesztesse?

Dr. Kocsár Gábor szoval is indokja interpellációját. Előadja, hogy ez előt 3 es 1/2 évvel egy izraelita nő felkereste őt, mert egy biztos — minden vezés nélkül — öszzedott ott mindent. Kocsár Gábor ellogadta ezen egyben a képviseltestet s felkereste Vég h Gyula alkaptányt. Előadta a védelmet s kette, hogy az jegyzőkönyvbe vetessek. Vég h Gyula alkaptány felolvasta a jegyzőkönyvet, melyben azonban eppen ellentetes dolgok voltak felvéve s felszólítás dacára se akarta a jegyzőkönyvet kiigazítani. Azután kimondta a határozatot, mely ellen Kocsár Gábor felebbezet jelentett be, de azt Vég h Gyula nem fogadta el. sőt jegyzőkönyvbe se vette, hanem a jegyzőkönyvbe azt itta, hogy a felek a hozott határozatban megnyugosznak.

Ezert ő Vég h Gyula ellen meglette a törvényes lépéseket, — a panasz beadottat, a tanúk kihallgatattak s a debr. törvényszék, mely fegyelmi utra skarta terelni a dolgot őt izben hozott ezen ügyben határozatot, — a kir. tábla ugyanannyi határozatot hozott. Vég h Gyula kir. kúria 1889 maj. 21-én a btkv. 394 § s a alapján, közköirat hamisítás czime alatt vad alá helyezte Vég h Gyula alkaptányt. E határozatot át kellett küldeni ugy Debreczen polgármesterének, mint közigazgatási bizottságának, mely jul. 5-én tartott ülést. Szólo gondolván, hogy Vég h Gy jó viszonyban van a polgármesterrel, figyelmeztette az utóbbit ezen ügyre, de a polgármester a közigazgatási bizottság ülésén nem hozta fel ezen ügyet. Kérdi: miért tette ezt?

Simonffy Imre polgármester azon megjegyzésre, hogy ő jó viszonyban van Vég h Gyula alkaptányval, először is kijelenti, hogy neki a közgyűlési tagok közt is van jó emberek sok. Az interpellációt kéri magának irásban kiadai, hogy arra az ügyrend értelmében megadhassa a választ.

Kocsár Gábor, miután az ügyrend így szól, belenyugszik a dologba, — bár különönek tartja, hogy most nem kaphat választ, holott Vég h Gyula ügyében már f. h. 26-an meglesz a törvényszéki végvárszálás.

Olvastatik gr. Teleki Geza belügyminiszter körirata, melyben miniszterre történt ki-

nevezését tudalja. Örvendetes tudomásul vétetik, s a miniszterhez övdvözölő felirat intéztetik. A vallásügyi miniszter köszönő-irata a samsoni leányiskola javára edött segélyért — tudomásul vétetik. Beregvármegye megkeresése a honfoglalás ezred-éves ünnepeinek megtartása iránt — hasonló szellemű felterjesztéssel partolattik. Ungvármegye átirata a tisztviselők nyugdíjárulmányainak adómentesítése tárgyában, — pártó olag vétetik tudomásul. Zolyovvármegye átirata a szenvedő váto-képesség korlátozása tárgyában — tudomásul vétetik.

Nagy Várad város átirata a kir. jogakadémia fenntartása és fejlesztése iránti felterjesztésnek partolásaért — egy sz er é n tud om á s ul v é t e t i k.

Az arvatgyék és a város peres ügyei állásáról szólo feleves jelentések tudomásul vétetnek.

A kir. tábla k szetosztása tárgyában benyújtott tanácsi öterjesztés nagy figyelemmel hallgatottat, de semmi vitát, vagy észmeceerést nem provokalt. A tanácsnak erre vonatkozó öterjesztései egytől-egyig elfogadattak s ezeknek főbb pontjai a következők:

Intéztessék felirat a képviselőházhoz, főrendiházhoz s igazságügyi miniszterhez, mely feliratokban fejtessenek ki azon érvek, melyek alapján Debreczen kinyrt tart arra, hogy királyi táblai székhely legyen. Kerestessenek meg a szomszédos törvényhatóságok e felirat partolása iránt. A felirat nyomtatásban szetosztatik az összes örsz. képviselők és főrendiházi tagok között.

Az igazságügyminiszterhez intézendő felirat átnyújtásával gr. Degenfeld József főispán és Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester biztatnak meg. Debreczen városa, ha kir. táblát kap, gondoskodik a szükséges épület felállításáról, vagy pedig ha a kir. tábla magánházban helyeztetnek el, fizeti a lakber-összeget.

Felolvastatnak a felterjesztések, melyek egyhangulag elfogadattak. A képviselőházhoz és főrendiházhoz intézendő feliratok szövege egyforma. (A feliratokat közölni fogjuk.)

A laktaayak és más nagyobb városi épületek terveinek kidolgozásához egy építész alkalmazása iránt benyújtott tanácsi öterjesztés élenk vitára szolgáltatott alkalmat. A tanács javasolja, hogy Novák Ferenc mérnök alkalmaztassék e czélra.

Kovács József ellenzi ezt, mert a város önkormányzati jogát seri a tanácsnak eljárása, mert csak a közgyűlés van jogositva esetleg ezen állást rendszeresíteni. — Dr. Kóla János akkor, ha egy adott esetrol volna szó, szvesen engedélyezné az építész alkalmazását, de itt — miután sok tervről van szó — ezen állomás permanense betelnek. Nem fogadja el az öterjesztést. Balogh Mihály, Jóna a Dániel s Simonffy Imre elfogadásra ajánlják, — míg Szöke János és Kiss Albert nem fogadják el, utóbbi kifejtve, hogy csak akkor lenne ezen öterjesztés celszerű, ha a tervbe vett épületeket a város házilag kívánna felepiteni.

Jóna a Dániel, Balogh Mihály, Dr. Kóla János, Simonffy Imre ujbbi felszólításuk iránt meg Cs a n a k József emelt szó a tanácsi öterjesztés mellett, azután a főispán szavazás alá bocsátotta a kerécs, mely szavazásnak azon érdekes eredménye lett, hogy mindket oldalon egyenlők voltak a szá-

vazatok, mely eset a mi közgyűléseinken régen nem fordult elő.

A tanácsi öterjesztés mellett szavazott 36, ellene szinte 36 bizottsági tag, — 187 a feld József főispán s a tanács öterjesztéséhez járulván, az emeltetett érvényre.

A városi realskola VI-ik osztályának felállítás tárgyában felirat intéztetik a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, — felkérve őt, hogy a VI-ik osztály felállítását a saját tárczájának költségére engedélyezze, — reozen város a VI-ik osztály felállítására szükséges összeget megajánlja, hogy még az 1889—90-iki tanév kezdetén felállítható legyen. Ez annál könnyebben keresztül vihető mivel a realskolai tanárok felajánlották, hogy egy evig a VI-ik osztályban ingyen tanítsanak.

Kiss Albert sajnálja, hogy midőn mindenféle építésekrol, kaszárnyákról stb van szó, nem gondoskodnak már egyszer a realskola felepitéséről. Kimondani kívánja, hogy a jövő év alatt a realskola ugye véglegesen rendeztessek.

A tanács öterjesztése — Simonffy I. felszólalása után elfogadattik. Az ülés tovább folyik.

HELYI HIREK.

* Nagyváradon sok mindent szeretnénk abból, a mije Debreczennek van és a mi Debreczennek dukál. A szerdai „Szabadság“-ból olvassuk például, mig mi csak most kezdünk mozogni a királyi tábla dolgában, addig Nagyváradról a Sal Ferenc polgármester vezetése alatt kiküldött küldöttség már általa a királyi Dezső ig-ügyi miniszternek a városi közgyűlésnek e tárgyban eszközölt feliratát. Tíz-teleget a küldöttség az ügybelygr gróf Teleki Gezanál is, mint a ki valamikor a nagyváradi jogakademiában tanult. Lehet, hogy a jogakademia egyik tantárgya volt akkor a miniszterterrel letel tanais s mivel így a nem es gróf ott tanulta meg a miniszterseget, hát halálból — kieszközölni segít Nagyváradnak a királyi táblát. A miniszterek azt mondották a nagyváradiaknak, a mit Áradnak és a többinek, hogy t. i. a város felterjesztése, a mennyiben országos érdek engedni fogja, kellő figyelembe fog véteteni.

Igy volnának a királyi táblával. A lebr. ipar-és keresk. kamara figyelmébe ajánljuk továbbá nevezett lapnak ezt a közlmenyt:

„Nagy előkészület után végre közböben van a debreczeni ipar és kereskedelmi kamara kültagjainak vázlatása. A kereskedők körében eddig a legkisebb mozgalom sem volt észrevehető, az iparosok is csak úgy immel-ámmal adnak életjelet magukról. Es ez a nem törődés oda vezethető vissza, hogy az említett kamara ténykedésével se Nagyvárad, se vidéke nincs és nem is lehet megelégedve. Általános a meggyőződés, hogy a debreczeni kamara csak Debreczen érdekeit képviseli.

„Édes Imrém! Sarcasmusodát szentimentális pityérgéssel viszonzom. Nincs nagyobb bánatom annál, hogy senkivel sem vagyok képes magamat megértetni — A filiszterekkel csak könnyű volt végezni:”

Hajgyatok hát, ha nem szerettek! En nem kereslek titkeket! De olyan sebre, melyet rokonunk ejt, nincs balzsam, nincs gyógyulás! Pedig te tudod édes Istenem! odadnek hirt és dicsőeséget, egy emberert, kiről bizonyosan tudom, hogy szeret és akkor sem hagy el, ha az egész világ megkövöz! En is értem a te imádságodat!

Vesszen el az álom, vesszen el az ábránd, Mely fényes sikerrel, nagy nagról ragyog. Tavis koszoruvát fomet koszorúval meg, Kis lövegy legyek, mit tova ox a szel. Istenem! csak akkor, ha reményim rompa Összedöltém megtört szívvel, beteg n; Tudjak meg szeretni, lelkem egy hi embert, Ki e csöndes álomt mentse meg nekem!

De az én imámát — ugy látszik — nem hallgatja meg Istenem, mert hol keresek még egy hi embert, ha Gáspár Imre is sárral, guanyval doval! Imre! Imre! azt töled lekevesőbb vártam; ne hagy nekem ezt a keserű kehelyt kiirtenem! Látod, inkább lemondok minden buságomról, (mely pedig szerintem — s szerintem is — „végtelen“) megtagadom szent meggyőződésemet, de nem vesztetek el tégedet.

Mit írjak meg? Lelkemben annyi a keserűség, hogy alig birom elfojtani zokogásomat, a sarcasmus hangjához; pedig nem értek, hogy ez által könyvitének magamon. A szeretet csilaga ragyogja be utaidat! Oh, bocsáss meg, bocsáss, te mélyen érző, nemes szív, ki akkor nem ösmertem azt a kincset, a melyel barátságod ajándékozta meg ifju koromat! Ha fájdalomt okoztam, később sors és emberek számszorososan sujtották vissza s öb eléggé megbánhódtam.

E koszorut sirjára téve, lelkünk Magasra szárnyal. Aterezük azt, hogy Beköt rakhatnak lábra és kezekre, De a szivekre láncot nem tehetnek. Azok dobognak melyen, szabadon Teerted es jölettedet örökké! S érezzük azt is, hogy titán marad, A ki titánnak született, hiába Rantják a porba torpek milliói, Mikor teged ledobtak, akkor egy Világot tartó Ártász nullt alá. De nem sokáig essz ott! Ujra felkelés S a föld gölyög valladra emeled A nemzeteknek tapsai között!

Ábrányi Emil. E koszorut sirjára téve, lelkünk Magasra szárnyal. Aterezük azt, hogy Beköt rakhatnak lábra és kezekre, De a szivekre láncot nem tehetnek. Azok dobognak melyen, szabadon Teerted es jölettedet örökké! S érezzük azt is, hogy titán marad, A ki titánnak született, hiába Rantják a porba torpek milliói, Mikor teged ledobtak, akkor egy Világot tartó Ártász nullt alá. De nem sokáig essz ott! Ujra felkelés S a föld gölyög valladra emeled A nemzeteknek tapsai között!

Ábrányi Emil.

Reviczky Gyula emléke.

(Öt évről: 1872—1876.) (Folytatás)

A szegény kiszendett költő eltsorát, életrajzi adatát szépen és részletesen írják le. Ez eltsors tragédiája azonban megkapó közvetlenséggel, valamennyi közt legszivrelahobban szol hozzánk Reviczky Gyulaak 1874. június hó 13-án, Budapesten kelt leveleiből:

„Meséljek egy sötét, szomorú regét? Volt egyszer egy szerencsétlen porba sujtott gyermek, egy pap által meg nem áldott szerelem gyümölcse, ki magát a világba csak ugy becsesepesztte, s ki, hogy a komédia teljes legyen, ezt nem is tudta. — Édes atyjának áldott jó neje mindjárt magához fogadta s mint tulajdon gyermekét ápolta, s az irigy sors ezt az anyát is csak három évig hagyta meg neki; ekikor körükbe hitták őt az anyagi odafenn s a szegény fiu sokáig azt e hitben.

Titkolt előtte mindent, kényeztetete, büszkesegre, gögre tanította, mint egy régi család ivadékát; zsebkendőre sok hértágu koronát

himeztetett, s a szegény kis poronty így meg is romlott!

Különbben pedig nem bibelődött az özvegy ama gyermekeivel. — Rokonoknál volt 9 éves koráig s atyjáról csak annyit tudott, hogy fényes, gavalier életet el, egyik jószágát a másik után eladja, mig vegre gyermekének két mostohaja által a fiúnak hagyományozott birtok is zsidók kezere került. De ő ezt csak sokkal később tudta meg.

Az apa új házasságra lépett, ledér, fondor navel, s ekkor gyermeke is hozzá jött, s kényeztetete, gögre tanította őt tovább.

Folytak az évek. Az apa meghalt, feljig felüdt fiat magára hagyván, miután birtokain a gyűlöletes mostoha hizott, ki mar gyászának hatodik hónapjában első férje orvosának karjaita dőlt, kítől a büszke ferj betegsége alatt gyermeke is született. — A nu mit se tud most róla.

Elmúlt egy év. — A fiu 19 éves lett. Itt volt az idő, hogy önkényességert folyamodjék. Ehhez keresztervél is kell. — Most hullt le szeméről a halogy Adoptálva se volt! Anyját nem ismeri, nem tudja ki ő, hol merre van s el-e még! — S most neve sincs!

Ez a fiu én valek! — S most már jöhet akármí, nem törődöm se jövővel, se jelenlétel; semmivel, semmivel! Vakon rohanok minden örvénybe! Elveszhetek s el is fogok veszni nyomorultan!”

Mily gyöngyöden, mily forrón tudott ő akkor szeretni! Hogy lelkesedett mindenkiert hetséget vett észre.

Büntetésem legyen e level közlése, melyet e perczben könnyel áztatok. Rossz órában eshetett, hogy e mélyen érző szív közleledését gunnyal fogadtam. Ekmegható, reám akkor is megsemmisítőleg hatott levelet!

viseli Nagyvárad A választás lenni arra a dja n a k kívánalom ez megtörté vied és k tásba; meg viedkere n hatók a kú mellett. E a keresked h 18 a n a g y t e m a r a i k e rdekeketne be, akik N dekeit a k lón kamarat Valósé m a r a részeg fog.

Meg e foglalkozom támadásával, czikknek jel. Feleltemi nevezett lap tatlant, mely tő postá* zartunk le, s sek terére nem követjük (A sajtóhiba) Ez, azt hissz dig, a mely e magunkat, s talaló publiku megszaktunk. * Dalár nattal csakug számu közönlökát, kik kü a közönség r lett robotott a koszorukat, már Kolozsvár lárának.

„Az iparben folyamatos nye az, hogy e lene nyilatkoz mely pedig a t ben hatalmasan Ben B a r o s s tórni e félre e mező iparosok alakította azt a törvény szid. * A debr melyezte — az követezőleg az Szigethy Béla igazgatói helyet titkár. Titkárak dor. Fogalmazó

Andrássy met csak halál — Reviczky Gy

„Sokat g rassy Beláról) mindig nagyobb öttem. Világú merve — igazán h u m o r i s t a A r a n y mellett csak az Ö s s z k költeményt s fők mikor legnagyobb gábor se tud mint:

Te nevisz Vagy imponans t e j e n, mely r tól, mint: Ily láttam — Neve itten: Az élet sok csillag a föld áfányt hogy ka mulhatlan négy

Efiledünk, h Bobéca nem Nevekké vig A d i g k a Valóságos m ség előtt nem m u j n e m z e d e k Ha P u k y nagy csak azt mondhat belőle! Mindennap j ény Belát csodál diát, hogy épen i rában szerepet ki se régi rejtélye! t e n i ! N e m !”

viseli és Biharmegyével, meg Nagyváradal nem törődik. — A választás iránti indulencia újmatatás akar lenni arra nézve, hogy Nagyváradnak a djának külön iparkamarát. A kívánalom jogos, és helyes, de addig is, míg ez megtörténik, nem helyesíthető az, hogy a vidék és központ nem akar befolyani a választásba; mert a kamara ügyei Nagyvárad és vidékére nézve sokkal érdekesebben intézhető a kultagok közbejötté nélkül, mint a mellett. Ennekor lépjenek sorompóba ugy a kereskedők, mint iparosok, hogy a folyó hó 15-án d. e. 8 órakor a város ház nagytermében kezdődő iparkamarai kultagok választásakor érdekeiknek megfelelő egyenként választassanak be, akik Nagyvárad és vidéke érdekeit a kamarai üléseken addig is, míg külön kamarának lesz, megvédelmezzék.

Valószínű, hogy a debr. ipar és ker. kamara részéről a kellő válasz elmaradni nem fog.

Még egy nagyváradai dologgal kellene foglalkoznunk, a „Szabadság“ című lap egy támadásával, a mely a szerdai számban külön cikknek jelent meg „A Debreczen“ cím alatt. Felemlíteni való csak is azon körülmény, hogy nevezett lappal több napon át polemikát folytattunk, melyet a mult szombat „Szerkesztői posta“ cz. rovatunkban azon kijelentéssel zártunk le, hogy: „Önök a személyes sértések terére mennek át. Oda — hirlaplaj — nem követjük, mást ére helyt állunk.“ (A sajtóhiba állanak-ot csinált az állunkból.) Ez, azt hisszük, elég érthető, olyan lappal pedig, a mely nem érti meg, nem utanjuk sem magunkat, sem a polemikában gyönyört nem találó publikumot s vele minden összeköttetést megszakítunk.

Dalárdánk tegnap este a 10 órai vónattal csakugyan elindult az erdélyi utra. Nagy számú közönség kísérte ki a vándorútra indulókat, kik külön köcsikba helyezkedtek el, s a közönség rokonszenves bucsu üdvözléte mellett rohogott ki a vonat. Ugy a zászlót, mint a koszorúkat magokkal vitték. — Ma este már Kolozsváron fogja aratni a babert dalárdánk.

Az ipartestület megalakítása érdekében folytatott szavazás eddigi eredménye az, hogy a szavazók kilencztedrésze elene nyilatkozott a testület megalakításának mely pedig a debr. iparos osztály létezésében hatalmasan működő tényező lenne. Különböző B. a. r. s. miniszter erejébe nagy megdörmö e félre értett magán érdekeket végelmező iparosok ellenkezésén s bizonyára megalakítja azt a testületet, melynek létesítése a törvény szigoron elrendelté.

A debreczeni pénzügyigazgatóság személyzete — az újraszervezés következtében — következőleg állított össze: Pénzügyigazgató Szigethy Béla királyi tanácsos. Pénzügyigazgató helyettes Nánássy Lajos pénzügyi titkár. Titkárok: Széll János és Mácsay Sándor. Fogalmazók: Fekete Gyula, Suhajda József.

Andrássy Bélát — kinek rokon szellemét csak halála után ösmérhetne meg nálam — Reviczky Gyula rajongva szeretete.

Sokat gondolkoztam az utóbbiról (Andrássy Béláról) most az utolsó napokban is, és mindig nagyobbak — nagyobbak tűnik föl előttem. Világnezete — a genienek első ismerve — igazán nagyszerű volt s ő már — humorista volt s mondhatom most ez is. Arany mellett nálunk az egyedüli. Nézzé csak az Összevissza a fölséges humoros költeményt s főleg annak utolsó négy sorát, mikor legnagyobb keserűségében s felindulásában se tud mást mondani e világrendre, mint:

Te neveltség összevissza! — Vagy imponans költeménye Halottak estején, mely ragyog a legfényesebb humorral, mint: Ily szép komédiát veszszek el, ha láttam — Neved ki vigbóles ezt a képet lten: Az élet most a halálnak közön — A sok csillag a földre, mind lehamul. E mesés álfenyit hogy kacagja ki — s aztán a felülmulhatlan négy végzor:

Elteljedük, hogy a világ ma este Belsőben nem lön csak kevésbe mult... Necess ki vig bóles engem is; s szemembe Adág kacagtam, most egy könny toltult.

Valóságos magyar Puskint! Ily tehetség előtt nem marad más, mint hátrálnom, az u n e m e d e k valamennyi tagjával együtt. Ha Puskint nagyobb tehetség nála, akkor csak azt mondhatom óriás költő lesz belőle!

Mindennap jobban s jobban tanulom szegény Bélát csodálni, s nevetem azt a komédiát, hogy épen ily genienek kell 19 éves korában szerepet kijátszani. — „Élet, élet! — te régi rejtejt!“ — De ezen nem lehet segíteni! Nem!

zsef, Bekefy László, Dóczy József, Nyilván- tartási bíró Pár Kálmán titkár. Készfateri irattartó kezelt iredaiszt Walthar Károly. Számantáros Steinacker Sándor. Számítástelek: Kónig Károly, Szűcs János, Kóbor Kornél, János Ede, Kerezi János, Kepes József. Irodavezető Ottlik Ede, Schimigh Kornél. Állami végrehajtók: Tanavezets Mladen, Novotny Tibold.

Az apagyilkos. Móríc József — írja az „E-s“ — a kinek a sorsa fölött még valedőleg sokat betegeskedett, jüdtől gyomorhurujta van, s ezért több ízben a katonakórházba kellett szállítani. Legutóbb e hó 2-án került ki a XVII. katonai kórházból s most ismét a fegyvergyári kaszárnya börtöbében van, még pedig abban az új szárnyban, melyet nemrég töltött a kaszárnyához. Ma Móríc Józsefet meg látogatta az édesanyja, a ki Debreczenből lejtött rab fia látogatására. Az anya a főtörzsfoglár és még egy tanu jelenlétében beszélgetett a fiával, s beszélgetések csak gazdasági dolgokra vonatkozott. Az anya elpanaszolta fiának, hogy az idén rossz termés volt, a fu pedig tanácsokat adott az anyjának, hogy a jövőben jobban vessék a gazdaságot. Holnap Budapestre férkeznek dr. K. a r d o s Samu debreczeni ügyvéd. Móríc József védője, és szintén meg fogja látogatni vendéncélt.

Hafalozás. A legnépesebb részvételt értesülünk azon gyászról, mely az itt általános kedvelt és tisztelt P o y n á r Dénes kir. ügyész érte, kis fiának elhalalozasával vigasztalja a megsomorodott családot a közrészvétel, mely fájdalomukban osztozik. A gyászjelentés így szól: Poynar Dénes m. kir. ügyész és neje Szilágyi Piroksa, gyermekeik nevében is, fájdalomtól megöczt szívvel tudatják, kedves gyermekek P o y n á r Eadte volt elemi iskolai tanuló, folyó évi július hó 15-án, életének 7-ik évében, súlyos szuevényes következtében elhunyt. A kedves halott hült tetemét folyó évi július hó 19-ken délután 5 órakor fogják a Nagy-utcai 1618-ik számú háztól, a Nagy-utvatcai temetőbe elhelyeztetni. — Debreczen, 1890. július 18. Beke poraira!

Nyilvános köszönet. A debreczeni függetlenség kör könyvtára gyarapítására, legújabbán olvasó könyveket ajándékoztak: Danó István ur „A porciói néma, vagy a népolyi verűrdő“ — A szép Liliás vagy élet a halálban“ — A nők gyilkosa“ című műveket. Vályi Nagy Gusztáv ur „A Kossuth parlamenti élete“ című művet. Jámor István ur „A szerelem áldozata“ című 60. füzetes, 3 rtt értékű művet. Partunknak ezen buzgó tagjai, addig is meg az elnökség a választmányunk jelentést tesz, jegyzőkönyvileg részükre köszönetet szavaz, fogadják szives adományozásokért hálás köszönetemet. Debreczen, 1889. július 18. Kató László könyvtárnok.

Apróságok. A: „Ugyan mondja csak, mért akarja a kicsikét nóli venni?“ — B: „Mért szeretem.“ — A: „Ez mentesség, de nem ok.“ — Férj: „Vegy példát szomszédunkról, ki mentet meg, s mit ferje arczáról leolvashat.“ — Feleség: „Neki könnyű; ferjének oly semmit mondó ábrázata van!“

A h. m. kir. adóhivatalnál egy díjtalan gyakoronki állás üresedett meg, a melyre egy érettségiző bizonyítvánnyal bíró ifjú felvetetik.

A szöke hadnagy. G. furdón két igen csinos leánytestvér vonta magára a figyelmet, és lobbantotta lángra a sziveket, különösen egy fiatal hadnagyocskát, a ki vilagos leucoszeke bajszával tűnt föl. Mődját ejtette a hadnagy, hogy bemutatva legyen, s már több nap óta erősen udvarolt, aztán, hogy megtudhassa a hatást, a szép nővérek bátyját kérdezte meg, vajjon tetszik-e ő a hölgyek valamelyikének? Tudja hadnagy ur, — volt a felelet, — a Gizellának igen-igen tetszenek ön, csak azt kifogásolja, hogy nagyon szőke a bajza! — „Nos gondola a hadnagy, ha csak ez kell az imádottnak, majd segítünk azon! Holnap már sötét bajszszal jelentük meg.“ Erre a győgytáiban pokolokét vásárolt és az ebéd idejét megelőzőleg végig simitgatta vele a bajszát, illetve, egyelőre csak az egyik felet, de mivel azt látta a tükörről hogy semmi hatás nincs földhöz csapta a festőkövet, s ugy ment a nagyvendéglőbe, az imádot Gizella és társasága körébe. Már aközben, hogy a termen végig ment, vehette észre, hogy nagyon megnézik őt a vendégek, sőt mosolyognak is rajta, ő azonban büszkén tüntetett eleje imádat tárgyának, aki, hogy őt meg pillantotta, leejte a kanalat és legész környezeteivel hangos nevetésbe tört ki. — „A hadnagy ur bajszának egyik fele: len-fehér másik fele: korom-fekete volt!“ — „A napon ugyanis érvényre emelkedett a pokolki festése, mely a szobában, a homályba semmi nyomot sem szokott látni és a szegény szöke hadnagy furdóidényét alaposan tönkre tette.“

Az ohati városi iskolában tegnap tartott az évzáró vizsga, melyre a hatóság képviselőiben Nemethy Lajos ev. ref. lelkész iskolazéki elnök, Beke Mihály és Rab László tanácsnok voltak jelen. Az eredménnyel megváltak elégedve.

A villámhárító. Zivatar volt! Ódakint csöndes, verőfényes nyári nap, bent meg családí fergeteg. Azok a piciny ajkák, a melyek eddig csak enyélésre nyíltak, most mennydörögtek s az a két férszem, amelyik eddig csak me-rengeni tudott a feleség arczán, most villámok szórt!

Családi zivatar! mely után tisztul a le-vegő, a mely után edesebb a szerelem, edesebb a csók!

Elfordultak egymástól. Durczásan mutatnak egymásnak hátat. A feleség csak azt mondá: örök harag. A férj csak ezt: sohasem szeretlek többé! S a mint elült a zivatar és beáult a borongós, zord idő, egy gondórhaju kekszemi szöcske bébe gurult be a szobába. A zivatar alatt elvonult, mint a kis madár, most már előbujt a szobaleány is meg a szakácsné is!

S hozták a levest! Haragosan ültek az asztalhoz! Egy szerető pár, aki haragszik! Az az asszony mintha megakarna enni ferjét haragjában — pedig ő maga is enni való. Nem mozdultak.

— Édes mama tegyen fel székembe! — Mondjad a papának! — Édes apa, tessék adni levest! — Kerjed a mamát! S a kis bébe csak nezett! Mi ez? A mama meg a papa nem csokolóznak, nem tréfálnak nem nevetgélnek! — Talán a mama nem akart mosakodni, hogy a papa haragszik? — kérde a piciny. Ebd után mogorva arczal ültek a pam-lag két szelére. A kis Jani közéjük állt s nezett mi lesz ebből. — Itt ma nem megyünk sétálni papa?? — Menj mamáddal! — Csak menj papáddal! — De hát már engem nem szeretnek? S a papa meg a mama egymástán majdnem könnyezve öleltek meg gyermeküket. A kis Jani pedig oda ment atyjához beühözölni fogta meg kezét s lassan, félve, közelebb vonta őt; azután ugyanezt tette a mamával.

Mikor elérte a mama, a papa kezét, egyszerre fogta meg minikettőjüket s kezdte össevonni, összehuzni Mikor a kettőjük keze összeért, mindkettő elfordult — mosolygva. S a gyermek csak huzta huzta őket közelebb, közelebb.

Ha nem haragszának rám, hát miért nem csókolnak meg. A szülők egymásra néztek, s ösztönszerűen oda hajoltak a gyermek gombolyú fejére, a hol arczuk találkoztak. Az érintkezés! az arcz mellett; van a vérben melegség, az idegben inger... s a haragvó hazafelek egymást öleltek meg, közebe véve a gyermeket. — Egyszerre sóhajtak: — Édes Jani.

Hancum azért nem a kis mennykőfogót csókolhat meg.

Társas-estélyt rendez vasárnap este 7 órakor a helybeli iparos-kör 70 kr. díj mellett, melyért kétéle vacsorát, bort s savanyvizet kapnak a vendégek. Eddig 94 egyén fizette be a részvételi díjt s remélhetőleg 140—150-en fognak résztvenni a kedélyes mulatságon, melyen jelen lesz dr. Király Ferencz, Szepessy Gusztáv elnök, több tekintélyes iparos és iparbarát, nejeik, illetve családtagjaikkal.

Értesítő. Megjelent s hozzánk beküldetett: „Értesítő a budapesti állami közép-iskola 1888—89. tizedik tanévről.“ Szerkesztette Hegedüs Károly, igazgató. Budapest, Pallas részvevnytársaság nyomdája, 1889. 180 oldal. Ezen értesítő a leg gondosabban össze-állított ily neműmunkák közül való.

Egy szalmaözvegy s egy Romeo. Egy szalmaözvegy azért mulat, mert már van felesége, de az hála az égnek távol van; s egy Romeo azért, mert meg nincs, s ki tudja, meg meddig, szintén távol van. Ez a két külömböző lelkiállapot vitte rá X és Y jó barátok, hogy jökeidvükben éjszakának idején kimenjenek Kis kasszara. De tres facient coligium; hol fogjanak egy 3-ikat áldoztatnak. Megvan. A Gyurka bizonyára kijön. De a számitás rossz volt annyiban, hogy a két mulatni vágyó nem vette számitásba Gyuri „otthon-levő“ feleségét. Odarobogtak a két özvegy a Gyurka lakására s kocogtatnak egy ablakon; hogy erősen tettek, az az állapot magával hozta; valamint azt is, hogy az ismételt hívás, lárna s kopogásra az inzulált ablakból o'yan vízzápor omlott a vig passasérok nyakába, hogy ugyancsak lelohasztotta jökeidvüket. Feleséges mondani, hogy a szt. Florián szerepet ezuttal a Gyurka felesége játszotta. De meg mas is van. A felesége által felkel-tett férj kint lakván, azt hitte, valami tolvajok s fogta a puskát s az ismert ablakon át utánuk lött — soval!

Műkedvelő előadásra már válthatók jegyek több ítéti üzletben. Az általános érdeklődésből következtetve, szép számú közönség fogja végig nézni a „F a l u r o s s z a“ cz. népszínművet, melyben a szereplők szép ügyességét fejtenek ki. Az előadást virradt-taró tánczigalom fogja követni, melyen ugy, mint az előadás alatt a terem és összes melkélvisege vilányinal lesz fényesen megvilágítva. A terem színpadja kiváló izléssel van berendezve meg előtte színházias rendszer szerint melyekbebbben a zenekari hely áll. Az ülőhelyek az árak szerinti fényelemmel vannak berendezve. A terembe az előadás napján, vasárnap a M a r g i t furdó második kapuján mehetni be. A rendezőség gondoskodott arról is, hogy a közönség etel és italal olcsón és pontosan szolgáltssek ki. — Aki tehát olcsón és jól akar mulatni — méltán ajánlhatjuk e tánczigalommal egybekötött műkedvelői elő-adást.

A szomszédból. Nagy-Károly város képviselőtestülete a kibocsátott kormányren-

delet alapján elfogadta a tűzoltóság felállítását, s a rendeletben körvonalozott irányelvek alapján az erre vonatkozó szabályrendeletet a legközelebb tartott gyűlésen le is tárgyalta és azt jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz mielőbb felterjeszténi elhatározta; továbbá a közoktatásügyi miniszter engedélyt adott arra, hogy a n. károlyi VI. osztály gimnázium 8 osztályúvá fejlesszessék ki fokozatosan. Ennekor a jövő 1889—90. iskolai tanévre már a VII-ik osztály megnyitattik s végül a gróf Károlyi örökösai tulajdonát képező, ezelőtt „Szarvas“ vendéglőnek használt szép nagy emeletes épületet 32.000 frtért városának megvette a város s azt a jelenkor kívánalmainak megfelelőleg átalakítja. Az eddig városának használt emeletes épületet, szintén átalakítja, honvédlaktanyának adta át. Ezen munkálatok eszközölhetésére 60.000 frtos kölcsönt vesz fel, mire nézve felsőbb jóváhagyás folytán a tárgyalások már meg is kezdtek.

A gyümölcs ritkítása. A szakszerűen kezelt törpe gyümölcsfák gyakran már a második, harmadik, de a negyedik évben bizonyosan annyi gyümölcscsel megszoktak rakva lenni, hogy könnyű már előre tudni, hogy nem fogják mind elbírn. Ha mind rajta marad, vagy a fa meg tönkre, vagy a gyümölcs nem fejlődik ki mint teljesen Nem szabad azonban a véletlenre bízni, hogy mely alma vagy körte száradjon a fáján, hanem magunknak kell kiválogatni és leszedni azokat, a melyek gyengébbeknek, fejlődésre kevésbé alkalmasnak látszanak. Mintegy nyolcz-tíz nappal a virágzás után észre lehet venni, hogy egyes gyümölcs nagyobbadni kezd, a kocsánya vastagodik, a mi azt jelenti, hogy meg van termékenyítve. Alma és körte rendszeren 8-val vagy 10-vel szokott egy csomóban lenni, s a csomóban többnyire a legalsóbbak a legszebbek és legerősebbek. Ilyen csomóból a középsőket kiszedjük s leg-főlebb három-négyet hagyunk meg egy csomóban. De nem szabad az eltávolított mind egyszerre letörölni, mert egyideig az a hivatásuk, hogy a nedvst oda vonzzák az ághygy-be. Ha a főléseges gyümölcsöt mind egyszerre kitorölnék, akkor a nedvkerings annyira meggyengülne, hogy a meghagyott gyümölcs sem fejlődhetne ki kellően s apró maradna. De ha egyenként egymás után távolítjuk el a főléseges gyümölcsöt, akkor a nedvkeringsben nem áll be a zavar s az a nedv, a mely annak a gyümölcsnek kellett, melyet kitorölnék, most szintén a meghagyott táplálja, minek következtében sokkal jobban fejlődhetik s néha szokatlan nagyra növekszik. A gyümölcsöt 2—3 heti időközökben kell kitorölni, még pedig úgy, hogy egy-egy csomóból végre csak egy maradjon. A kitoröléstől arra kell ügyelnünk, hogy a legerősebbnek látszó ott hagyjuk meg, a hol leg több levele van, mert ott fejlődik a gyümölcs legjobban. Ez különben természetes, mert a gyümölcs táplálékát nem kapja közvetlenül a gyökerekből, hanem a levelekből s ezek a nap hatása alatt meg külön elő is készítik a tápanyagot a gyümölcs számára. Annak a gyümölcsnek mely körül level nincs, tönkre kell mennie. A ritkításnál azt is szem előtt kell tartani, hogy a meghagyott gyümölcs egyenlően legyen a száron szétosztva.

Közgazdaság. Gabnárak. (Budapest terménytőzsde július 16.) Buza tavaszra 9.06 pénz, 9.08 áru, buza őszre 8.50 pénz, 8.51 áru, — május—júniusra — pénz, — áru. Tengeri 1890. máj.—jun. 5.48 pénz, 5.50 áru, jul.—aug. 5.15 pénz, 5.17 áru. — Zab tavaszra — pénz, — áru, őszre 6.14 pénz, 6.16 áru, Káposztarepce augusztus—szeptemberre 18. pénz, 18.7 áru.

Sertésvásár. A kőbányai sertéskereskedés arnoki távirata, július 16. Az izlet szilárd. M. urasági öreg nehéz 45.—46.—frtíg ma. uras fiatal nehéz 48.—49.50 frtíg, magy. uraság. fiatal közép 48.—49.—frtíg, magy. uras. fiatal könnyű 48.—49.—frtíg, magyar szedett nehéz 48.—49.—frtíg, magyar szedett közép 48.—49.—frtíg, magy. szedett könnyű 47.—48.—frtíg; romániai bakonyi átmeneti nehéz —.—frtíg, rom. bakonyi átmeneti közép —.—frtíg, romániai bakonyi átmeneti könnyű —.—frtíg, rom. átmeneti eredeti közép —.—frtíg szerb. átmeneti nehéz 45.—46.—frtíg szerb. átmeneti közép 46.50—47.—frtíg, szerb. átmeneti könnyű 46.—47.—frt. hízó vasútról mázsája —.—frtíg, hízó 1 éves élősulyban —46—47 frtíg hízó két éves élősulyban (makkos) —.—frtíg, öreg makkos sertés élősulyban, 4% levonással —.—frtíg. Az árak hízalt sertéseknél páronként 45 kgl. 4%-os levonással métermésszánkint értendő. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adtakk el, a vonékn páronként 4 forint aranyban vsm fejében megtérítetik.

Sertéslelészám: Július 14-én volt készletben 131,843 db, — július 15-én felhajtott 1166 drb, július 15-én elszállított 1326 drb. Maradt készletben 131,683 drb sertés.

SZERKESZTŐI POSTA. „A haldokló leány“. Kezdetleges verselés, mely a leglajosabb prózával versenyez. Nem közölhető.

Felölő szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

